

Enheten för teknik
Anders Åsen, 010-730 9897

Marknadskontroll av fordonslyftar importerade till Sverige från annat land än EES-land (2 bilagor)

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har genomfört ett marknadskontrollprojekt riktat mot företag som importerar fordonslyftar från andra länder än EES länder. Projektet har genomförts som en del av ett större samverkansprojekt mellan Arbetsmiljöverket och Tullverket. Syftet har varit att dels att informera importörer om gällande regler men även få bort farliga maskiner som eventuellt upptäcks från marknaden.

Totalt har **49** importörer och andra intressenter fått informationsbladet om gällande regler och det pågående projektet, se bilaga 1.

8 företag som importerat fordonslyftar till Sverige från annat land än EES-land under 2011 har kontaktats med en begäran att skicka in viss dokumentation till Arbetsmiljöverket om totalt **21** olika modeller av fordonslyftar. **7** företag har kommit in med information som dock varierat mycket i omfattning och kvalitet. **3** företag eller privatpersoner har sannolikt importerat för eget bruk och **5** företag har sannolikt importerat för att sälja vidare. Arbetsmiljöverket har därefter tagit kontakt med vart och ett av de importerande företagen med syftet att de i framtiden ska få en bättre ordning på den dokumentation som enligt regelverket ska åtfölja maskinerna vid försäljning.

Introduktion

Fordonslyftar anses enligt maskinföreskrifterna vara en särskilt farlig maskintyp som därmed omfattas av krav på typgranskning av ett "anmält organ". Alternativt kan tillverkaren uppfylla kraven i den harmoniserade standarden SS-EN 1493:2010, Fordonslyftar.

I Sverige omfattas fordonslyftar även av krav på besiktning av ackrediterade kontrollorgan. Det har visat sig vid återkommande besiktningar att fordonslyftar importerade till Sverige från andra länder än EES-länder ofta saknar den dokumentation som krävs enligt maskinföreskrifterna. I vissa fall har dessa fordonslyftar inte heller uppfyllt tekniska regler för fordonslyftar som finns i den harmoniserade standarden.

AFS 2008:3 med föreskrifter om maskiner (maskindirektivet som svensk föreskrift) kan läsas i sin helhet på: www.av.se. Enligt AFS 2008:3 ska följande dokumentation medfölja fordonslyftarna vid försäljning:

- Bruksanvisning i original och en översättning till svenska. Vissa minimikrav på vad bruksanvisningen ska innehålla finns i AFS 2008:3.
- "Försäkran om överensstämmelse" mot maskindirektivet som ska innehålla följande uppgifter enligt AFS 2008:3:
 1. Tillverkarens fullständiga namn och adress och i förekommande fall dennes representant.
 2. Namn på och adress till den person som är behörig att ställa samman den tekniska dokumentationen och som ska vara etablerad inom EES.
 3. Beskrivning och identifikation av maskinen, inbegripet allmän benämning, funktion, modell, typ, serienummer och varunamn.
 4. En mening med en uttrycklig försäkran att maskinen uppfyller alla tillämpliga bestämmelser i direktiv 2006/42/EG och i tillämpliga fall en liknande mening med en försäkran om överensstämmelse med andra direktiv eller relevanta bestämmelser som maskinen uppfyller. Hänvisningarna ska vara till texter som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.
 5. I tillämpliga fall namn på, adress till och identifikationsnummer för det anmälda organ som utförde EG-typkontrollen och numret på EG-typkontrollintyget.
 6. I tillämpliga fall namn på, adress till och identifikationsnummer för det anmälda organ som godkände systemet för fullständig kvalitetssäkring.
 7. I tillämpliga fall en hänvisning till de harmoniserade standarder som använts.
 8. I tillämpliga fall en hänvisning till andra tekniska standarder och specifikationer som använts.
 9. Ort och datum för försäkran.
 10. Identitet på och namnteckning av den person som bemyndigats att upprätta försäkran på tillverkarens eller dennes representants vägnar.

- "Försäkran om överensstämmelse" mot Maskindirektivet kan utfärdas av den ursprungliga tillverkaren eller av den, som importerat fordonslyften till EES – området. Om importören utfärdar "försäkran om överensstämmelse" mot Maskindirektivet tar importören på sig tillverkaransvaret för produkten och måste då också ha tillgång till den "tekniska filen" med fullständig tillverkardokumentation.
- "Försäkran om överensstämmelse" ska åtföljas av en översättning till svenska vid försäljning av fordonslyften, om "Försäkran om överensstämmelse" inte finns på svenska i original.
- Ett typkontrollcertifikat utfärdat av anmält organ ska medfölja fordonslyften om inte "Försäkran om överensstämmelse" mot Maskindirektivet innehåller en hänvisning till att standarden EN 1493, Fordonslyftar använts.

Projektet

Projektet är en uppföljning av det resultat som kom fram vid ett samverkansprojekt mellan Arbetsmiljöverket och Tullverket. Vid samverkansprojektet lämnade Tullverket information till Arbetsmiljöverket om deklarerad import till Sverige under perioden 2011-01-01 – 2011-12-31 på taricnr 8425 41 00 00 (Stationära lyftplattformar för bilverkstäder).

Projektet är en del av Arbetsmiljöverkets marknadskontrollarbete. Det syftar till att upprätthålla kraven i maskinföreskrifterna. Det är viktigt att det blir känt att Arbetsmiljöverket bedriver den tillsynen och att det får konsekvenser om reglerna inte följs. Det syftar slutligen till ökad maskinsäkerhet och minskade risker på arbetsplatserna.

Metod

Arbetsmiljöverket kontaktade Tullverket som tog fram en förteckning över de som importerat "Stationära lyftplattformar för bilverkstäder" under år 2011. Därefter gjordes ett utskick till importörer av fordonslyftar enligt listan från Tullverket, totalt **åtta** företag. I utskicket gavs en beskrivning av vilka regler som gäller fordonslyftar, Arbetsmiljöverkets befogenheter och vilken dokumentation Arbetsmiljöverket vill ta del av från den typ av fordonslyft som importerats. Aktuell dokumentation är: Försäkran om överensstämmelse med

översättning till svenska, eventuellt typcertifikat och bruksanvisning med översättning till svenska.

Informationsbladet (bilaga 1) om projektet med beskrivningen av vilka regler som gäller fordonslyftar och Arbetsmiljöverkets befogenheter har även skickats till **fyrtonio** företag, t ex kända importörer, servicefirmor, branschorganisationer och andra företag som antas vara intresserade av fordonslyftare. Dessutom har informationen om projektet lagts ut på Arbetsmiljöverkets webbplats.

Den dokumentation som därefter inkommit till verket har att bedömts utifrån kraven i maskinföreskriften och standarden och resultatet av den bedömningen kommer att återkopplas till respektive företag.

Totalt har det importerats **490** fordonslyftar från länder utanför EES området under år 2011 till Sverige. Det har också visat sig att det är väldigt många olika typer av fordonslyftar representerade, **21** olika typer av fordonslyftar har identifierats i det här projektet. Granskning mot de allmänna hälso- och säkerhetskraven i föreskriften eller standarden har därför inte ansetts rimlig att utföra och projektet har koncentrerats till att sprida information om gällande regler och att hjälpa importerande företag att i framtiden få till dokumentation som uppfyller kraven i föreskrifterna. Arbetsmiljöverket har för avsikt att i ett kommande projekt följa upp om informationsinsatserna som gjorts i detta projekt har haft avsedd effekt.

Resultat - Inkommen dokumentation

Åtta företag tillfrågades om dokumentation i form av dels bruksanvisning och översättning av bruksanvisningen till svenska, försäkras om överensstämmelse mot maskindirektivet/maskinföreskriften med eventuell översättning till svenska och eventuellt certifikat utfärdat av anmält organ. **Fem** företag har importerat så många exemplar att företaget sannolikt har för avsikt att sälja vidare. **Tre** företag eller privatpersoner har importerat en eller två exemplar, sannolikt för eget bruk.

Sju företag har skickat den begärda dokumentationen till Arbetsmiljöverket. Omfattningen och innehållet i den insända dokumentationen varierar kraftigt. I flera fall saknas t ex flera av de uppgifter som krävs enligt föreskrifterna i dokumentet "försäkras om överensstämmelse".

Bruksanvisning:

I 3 fall finns endast bruksanvisning på engelska.

I **14** fall finns bruksanvisning på svenska, vi har då inte fått bruksanvisningen i original.

Försäkran om överensstämmelse mot maskindirektivet:

11 modeller har försäkran utfärdad av den ursprunglige tillverkaren varav sju har en översättning till svenska.

5 modeller har försäkran utfärdad av importören på svenska.

4 modeller har försäkran utfärdad dels av den ursprunglige tillverkaren och dels av importören.

Certifikat utfärdad av anmält organ:

16 modeller finns omnämnda i ett certifikat utfärdad av anmält organ.

Bilagor:

1 Informationsblad om gällande regler och det pågående projektet

2 Sammanställning företag som importerat fordonslyftar under 2011 enligt Tullverkets lista. Antal av varje modell och den dokumentation som AV fått ta del av.

Projekt deltagare:

Anders Åsén, AV, projektledare

Mikael Holst, AV

Arbetsmiljöverket kontrollerar fordonslyftar

Arbetsmiljöverket kontrollerar fordonslyftar i samarbete med Tullverket.

Marknadskontrollen sker i samarbete med Tullverket

Arbetsmiljöverket kontrollerar fordonslyftar som importerats till Sverige från ett land utanför EU under 2011. Tullverket har informerat Arbetsmiljöverket om deklarerad import under 2011 av "stationära lyftplattformar för bilverkstäder".

Vi kontrollerar nu genom stickprov i första hand att den dokumentation som ska åtfölja fordonslyftarna uppfyller kraven i reglerna för maskiner.

Reglerna finns i föreskriften om maskiner, AFS 2008:3.

Fordonslyft ska vara typtuvad eller byggd enligt standard

Fordonslyftar är maskiner som lyfter fordon för att man ska kunna arbeta på fordonet underifrån. Lyftarna ska därför vara utrustade med lämpliga skyddsanordningar.

Enligt maskinföreskriften ska fordonslyftar genomgå typprovning eller vara utförda enligt den harmoniserade standarden SS-EN 1493, Fordonslyftar. Ett eventuellt typprovningssertifikat ska finnas med i den tekniska tillverkningsdokumentationen.

Vi ställer krav om maskinen har brister – marknadskontroll

Vi kan ställa krav på att brister ska åtgärdas. Det kallas marknadskontroll och sker i hela Europa. Arbetsmiljöverket har ansvaret för marknadskontroll av maskiner i Sverige. Det är ett uppdrag från regeringen.

Arbetsmiljöverket har rätt att begära ut den tekniska tillverkningsdokumentationen från tillverkaren eller importören. Vi kan sedan rikta krav mot tillverkare, importörer och distributörer.

Exempel på krav är:

- förbud mot försäljning,
- förbud att ta i drift
- återkallande av produkter
- att lämna varningsinformation.

Arbetsmiljöverket genomför även inspektioner på arbetsplatser där verket kontrollerar arbetsmiljö och säkerheten på maskiner.

Alla fordonslyftar omfattas också av krav på återkommande besiktning av ackrediterade kontrollorgan.

Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm
Telefon: 010-730 90 00
E-post: arbetsmiljoverket@av.se
www.av.se

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö

CE-märkningen för fri rörlighet

För den fria rörligheten för varor i Europa, den inre marknaden, finns systemet med CE-märkning och de grundläggande hälso- och säkerhetskraven som importörer och tillverkare ska garantera att produkterna uppfyller.

"Försäkran om överensstämmelse" är ett intyg från tillverkaren eller importören

Med "Försäkran om överensstämmelse" intygar tillverkaren eller importören på eget ansvar att produkten motsvarar de grundläggande säkerhetskraven.

Arbetsmiljöverkets marknadskontroll

Vi utför marknadskontroll av maskiner innan de når brukarna genom insatser mot tillverkare, återförsäljare eller vid besök på mässor och utställningar. Kontrollen är ett urval genom stickprov.

Arbetsmiljöverkets information

- Vår webbplats www.av.se
- Temasidan Maskiner.
- Temasidan Marknadskontroll och CE-märkning.
- Broschyr CE-märkning och produktsäkerhet, ADI 468.
- Broschyr Att köpa maskiner, ADI 523.
- Broschyr Säkra maskiner – om regler för maskiner, ADI 438.

Läs mer marknadskontroll och CE-märkning på www.av.se/teman/marknadskontroll se även www.marknadskontroll.se

ARBETSMILJÖ

VERKET Sammanställning

Importör	Modell	Antal	Bruksanvisn. original	Bruksanvisn. Svensk	Försäkran original(engelsk)	Försäkran översättning	Svensk försäkran	Typcertifikat
B.Göranssons Maskin AB	Saxlift LD-S606	8						Ja
	Tvåpelarlyft LD-232E		Ja, Engelska					Ja
	Tvåpelarlyft LD-232TE		Ja, Engelska					Ja
	Tvåpelarlyft LD-240E		Ja, Engelska					Ja
Jonnesway Norden AB	SXJS3019A	1						Ja
Åke Nylander	QJY-L3000	2		Ja				Ja
Rune Wänerstedt AB	QJY-L3000	27		Ja				
B Bergman Bilmaskiner AB	STD-7230A	10		Ja	Ja			
	STD-7530	130		Ja	Ja			
	Tvåpelarlyft STD-6140	24		Ja	Ja			
Thomas Berggren	Fyrpelarlyft	1						Ja
Verktugsboden Erfilux AB	Tvåpelarlyft 69440/EE-6253	20		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Sax 81934/EE-6501	2		Ja	Ja	Ja		Ja
	Tvåpelarlyft 85508/EE-	100		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

ARBETSMILJÖ
VERKET

	6253A							
	Sax 81935/EE- MR30	14		Ja	Ja	Ja		Ja
	Sax 69439/TYJ3	50		Ja			Ja	Ja
	Tvåpelarlyft 81932/EE- 6253A	10		Ja	Ja	Ja		Ja
	Enpelarlyft 84488/F2.5H	45		Ja	Ja	Ja		Ja
	Parkeringslyft 85268/EE- 6435P	36		Ja	Ja	Ja		Ja
Carlyft	Autolift	6						
	ZD-QJYFA-2	1						
	Billift	3						
Summa	21	490						